

AANWIJZING PA-06

PARTIJKEURING POOTAARDAPPELEN 2015

De vaste commissie voor pootaardappelen van de NAK heeft met inachtneming van de bestaande voorschriften en reglementen van de NAK voor de partijkeuring van pootaardappelen oogst 2015 de volgende aanwijzingen vastgesteld.

De aanwijzingen zijn als volgt ingedeeld:

1. Algemeen	2
2. Toleranties voor ziekten en gebreken	4
3. Ziekten	4
4. Gebreken	7
5. Bijzondere bepalingen voor de klasse C en waardering II	10
6. Sorteringen	10
7. Opslag van partijen	11
8. Samenvoeging van partijen	12
9. Verpakkingen, sluitingen	13
10. Certificering	15
11. Gebruik van het verzamelcertificaat	21
12. Vervoer van nog niet definitief gecertificeerd pootgoed	23
13. Inschakeling weegbrughouders/wegers	23
14. Certificering stammen zonder versnelde afkap	23
15. Diversen	23
16. Bijlage 1	25
Bijlage 2	26

1. Algemeen

1.1 Start partijkeuring

Een partij wordt niet gekeurd, als het pootgoed niet ten minste 14 dagen voor de datum van keuring is geroid. De schil van de knollen moet voldoende afgehard zijn.

Vochtige partijen worden niet gecertificeerd, tenzij dit betrekking heeft op een behandeling van de partij en voldoende voorzorgsmaatregelen zijn genomen voor een snelle droging. De partijkeuring wordt opgeschort als gevaar bestaat op uitbreiding van ziekten die zijn opgenomen onder hoofdstuk 3 (met name zilverschurft en rot).

1.2 Controle van balen/kratten

Bij het klaarmaken van een partij moeten de certificaten worden gebruikt in de volgorde van nummering.

De keurmeester moet de partij steekproefsgewijs op verschillende plaatsen beoordelen om na te gaan of de partij voldoende homogeen is. De afwijkende knollen worden per verpakkings-eenheid afzonderlijk verzameld en geteld. Per partij moet minimaal 0,5% van het aantal balen, of minder als de partij homogeen is, worden geïnspecteerd.

1.3 Snijden van knollen

De bij het klaarmaken van een partij verwijderde knollen en ander uitval moeten voor beoordeling aan de keurmeester beschikbaar gesteld worden.

In eerste instantie moet de inhoud van de afvalbak (uitschot) worden geïnspecteerd en moeten knollen worden doorgesneden. Van elke (bruto-) partij¹ moeten bij elke keuring knollen worden doorgesneden, bij de eerste keuring minimaal 20 knollen. Knollen die uit de baal of partij worden genomen, moeten in ieder geval worden doorgesneden.

1.4 Voldoende licht

De partijen moeten bij voldoende licht (bij voorkeur daglicht) worden gekeurd. Er mag niet gekeurd worden in de schemering of in donkere of niet voldoende verlichte bewaarplaatsen of andere ruimten.

1.5 Het poetsen van een te beoordelen partij

De partijen worden gekeurd in de staat waarin ze worden aangeboden. Indien de partij echter niet goed te beoordelen is, kan men deze door middel van poetsen in een zodanige staat laten brengen, dat keuring wel mogelijk is.

1.6 Opwarmen van te sorteren partijen

Om mogelijk later optredende moeilijkheden (blauw, Fusarium, enz.) te voorkomen, mogen partijen pootaardappelen niet te koud (beneden 9°C) gesorteerd worden.

De temperatuurmeting wordt uitgevoerd met een nauwkeurigheid van ± 1 °C.

Bij de geringste aanwijzing voor blauw- of drukplekken (sorteren bij een temperatuur lager dan 9°C) en bij sorteren van partijen met kiemen, geldt een quarantaine van 3 dagen.

---

¹ Hieronder wordt verstaan: de opbrengst van een of meerdere percelen van een bedrijf, van hetzelfde ras en dezelfde klasse.

1.7 Grensgevallen

Partijen pootaardappelen, die op de grens van goedkeuring liggen en bovendien nog een slecht uiterlijk hebben door bijvoorbeeld zilverschurft en/of gewone schurft en/of *Rhizoctonia*, moeten zo scherp uitgelezen worden, dat alleen het uiterlijk van de partij als minder goed kan worden aangemerkt.

1.8 Vastlegging beoordelingen

Tijdens de bemonstering van partijen (voor het laboratoriumonderzoek) krijgt de keurmeester een indruk van de ongesorteerde ('bruto') partij. Hij registreert partijen met een minder dan gemiddeld kwaliteitsniveau, inclusief partijen met een verhoogd risico op uitbreiding van bewaarziekten. Aan deze partijen besteedt hij extra aandacht bij de keuring in het kader van certificering.

De beoordelingen van de klaargemaakte partij worden vastgelegd in een keuringsrapport (PDA). Indien de kwaliteit of hoedanigheid van de partij wijzigt, wordt opnieuw voor het betreffende gedeelte een keuringsrapport opgemaakt.

1.9 Beslissingen inzake het plantenpaspoort

Als tijdens de partijkeuring één van de in hoofdstuk 3.2.1 en 3.2.2 genoemde ziekten is geconstateerd, kan er geen of slechts onder beperkte voorwaarden een plantenpaspoort worden afgegeven. Deze beslissing moet schriftelijk gegeven worden met vermelding van de reden. Hierbij wordt ook aangegeven dat de keuring is gestaakt en bij welke instantie een bezwaarschrift kan worden ingediend.

Tegen een beslissing in het kader van fytosanitaire inspecties ten behoeve van de afgifte van het plantenpaspoort bestaat alleen bij de overheid een mogelijkheid van beroep.

2. Toleranties voor ziekten en gebreken

Met inachtneming van wat in het keuringsreglement en in deze aanwijzingen is bepaald, zijn voor ziekten en gebreken samen maximaal de hieronder genoemde aantallen aangetaste knollen toegestaan.

Per 50 kg maximum aantal:	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5
	25/28 25/30 25/32	25/35 28/30 28/32 28/35 30/35	25/40, 25/45 28/40, 28/45 30/40, 30/45 32/35, 32/40	25/50, 25/55 25/60, 25/65 28/50, 28/55 28/60, 28/65 30/50, 30/55 32/45, 32/50 32/55, 35/40 35/45, 40/45	Overige met bovenmaat >45 mm bijv. 35/50
ZIEKTEN + GEBREKEN	20	12	12	6	4
Waarvan sporadisch natrot, droogrot en Phytophthora; zie 3.7.					
HARDGROENE KNOLLEN	120	60	60	25	15

Per 25 kg maximum aantal:	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5
	25/28 25/30 25/32	25/35 28/30 28/32 28/35 30/35	25/40, 25/45 28/40, 28/45 30/40, 30/45 32/35, 32/40	25/50, 25/55 25/60, 25/65 28/50, 28/55 28/60, 28/65 30/50, 30/55 32/45, 32/50 32/55, 35/40 35/45, 40/45	Overige met bovenmaat > 45 mm, bijv. 35/50 mm
ZIEKTEN + GEBREKEN	10	6	6	3	2
Waarvan sporadisch natrot, droogrot en Phytophthora; zie 3.7.					
HARDGROENE KNOLLEN	60	30	30	12	7

3. Ziekten

3.1 Ziekten algemeen

Bij de beoordeling op ziekten wordt gelet op het voorkomen van:

- Aardappelziekte (*Phytophthora infestans*);
- Alternaria (*Alternaria solani*);
- Droogrot (*Fusarium spec.*, *Phoma exigua*, *Phoma exigua f.sp. exigua*, *Phoma foveata*);
- Gewone schurft (*Streptomyces spec*);
- Poederschurft (*Spongospora subterranea*);
- Pukkelschurft (*Oöspora pustulans*);
- Rhizoctonia (*Rhizoctonia solani*);
- Roodrot (*Phytophthora erythroseptica*);
- Violet wortelrot (*Helicobasidium brebinonii* = *Rhizoctonia crocorum*);

- *Wratziekte (Synchytrium endobioticum)*;
- *Zilverschurft (Helminthosporium solani)*;
- *Zwarte spikkel (Colletotrichum coccodes)*;
- *Bruinrot (Ralstonia solanacearum)*;
- *Natrot (Pectobacterium carotovora subsp. carotovora, Dickeya spp, Pectobacterium carotovora subsp. atroseptica)*; voorheen: *Erwinia spp.*
- *Rattekeutelziekte (Sclerotinia sclerotiorum)*;
- *Ringrot (Clavibacter michiganensis)*;
- *Aaltjes, met name:*
  - *Stengelaaltje (Ditylenchus dipsaci)*;
  - *Destructoraaltje (Ditylenchus destructor)*;
  - *Cysten van aaltjes (Globodera spp., Globodera pallida, Globodera rostochiensis)*;
  - *Wortelknobbelaaltje (Meloidogyne spp., Meloidogyne chitwoodi en M. fallax)*;
- *Kreterigheid (pseudo-netnecrose)*;
- *Kringerigheid*;
- *Stengelbontnecrosen*;
- *Netnecrose*;
- *Oogziekte*;
- *Alsmede eventuele andere ziekten.*

3.2 Fytosanitaire inspectie

De fytosanitaire inspecties, nodig voor afgifte van het plantenpaspoort, worden door de NAK uitgevoerd volgens de eisen die zijn opgenomen in het uitvoeringsprotocol behorende bij de ‘Meerjarige overeenkomst Plantkeur’. Hierbij moet worden gelet op symptomen van wel of niet in de EU voorkomende quarantaineorganismen en a-typische symptomen. Voor de onder 3.2 genoemde organismen geldt een nultolerantie of gelden beperkingen.

Vondsten van deze organismen moeten worden gemeld aan de NVWA volgens de geldende instructies van de NVWA.

3.2.1 In Nederland voorkomend

Destructoraaltje (Ditylenchus destructor)

Er moet worden gelet op het voorkomen van o.a. het destructoraaltje. **Hiervoor geldt een nulnorm.** Afgifte van een plantenpaspoort is niet mogelijk.

Bruinrot (Ralstonia solanacearum) en Ringrot (Clavibacter michiganensis)

Bij verdachte symptomen moet de partij worden vastgelegd en volgt direct een melding aan de NVWA. Als uit nader onderzoek door de NVWA een besmetting wordt vastgesteld, worden door de NVWA maatregelen genomen.

Wratziekte (Synchytrium endobioticum)

Als wratziekte in een perceel of partij wordt aangetroffen, wordt de keuring gestaakt, wordt de reeds verleende voorlopige of definitieve goedkeuring teruggekomen en wordt de wratziekte-vondst voor verdere afhandeling aan de NVWA overgedragen.

Coloradokever (Leptinotarsa decemlineata)

Eisen m.b.t. de coloradokever gelden alleen voor de landen/gebieden Menorca, Ibiza, Ierland, Azoren, Madeira en het Verenigd Koninkrijk.

Tomatenbronsvlekkenziekte (TSWV)

Tot nu toe nog niet in pootgoedpartijen aangetroffen. Bij twijfel direct een monster ter verificatie sturen naar het LAB (diagnostiek).

Wortelknobbelaaltje (*M. chitwoodi* en *M. fallax*)

In partijen pootaardappelen mogen geen knollen voorkomen met door Meloidogyne chitwoodi en fallax veroorzaakte symptomen.

3.2.2 Niet in Nederland voorkomend

Aardappelspoelknolviroïde (PSTVd; niet in aardappelen)

Snuitkever (*Premnotrypes* spp)

Vals wortelknobbelaaltje (*Nacobbus aberrans*)

Deze organismen kunnen a-typische symptomen veroorzaken. In voorkomende gevallen direct melden aan de NVWA. Indien één van de genoemde organismen wordt aangetoond, wordt geen plantenpaspoort afgegeven.

3.3 Schurft

Als grens voor goedkeuring geldt de aantasting die overeenkomt met de hieronder vermelde schurftschaal van de NVWA:

Soort schurft	Klasse	S, SE, E, A	C
Gewone schurft en poederschurft		2½	1/3 deel oppervlak + max. 5 gewichts% >1/3 deel oppervlak
Oppervlakkige - en graslandschurft		3½	4

3.4 Pukkelschurft

In de partijen S-, SE- en E-pootgoed mogen geen door pikkelschurft aangetaste knollen voorkomen. Voor de klassen A en C gelden de volgende normen:

- 95% van het aantal knollen moet vrij zijn van pikkelschurft;
- Op de aangetaste knollen mogen slechts enkele, weinig opvallende pokjes voorkomen.

3.5 Zilverschurft

Knollen, die slap zijn geworden of sterk zijn gerimpeld ten gevolge van een aantasting door zilverschurft, mogen niet in de partij voorkomen.

Bij partijen, die in de herfst al een onooglijke of onbetrouwbare indruk maken ten gevolge van aantasting door zilverschurft, kan de certificering worden uitgesteld tot het voorjaar.

3.6 Rhizoctonia

Voor de beoordeling op Rhizoctonia wordt gebruik gemaakt van de fotoschaal van de NVWA, waarbij onderscheid wordt gemaakt in knollen, die licht, matig of zwaar met Rhizoctonia-sclerotiën zijn bezet. Als grens voor goedkeuring geldt het volgende percentage knollen, dat licht met sclerotiën is bezet:

- Klassen S en SE : 10%
- Klassen E, A en C : 25%

Voor de vaststelling van het percentage aangetaste knollen worden knollen met enkele kleine sclerotiën niet meegerekend.

3.7 Natrot, droogrot en Phythophthora

Elk van deze aantastingen mag slechts sporadisch in de partij voorkomen (1 aangetaste knol per 250 kg).

Indien meer dan sporadisch Fusarium- of Phoma-droogrot voorkomt, geldt na het sorteren een quarantaineperiode van minimaal 3 weken. Hiervoor kan worden volstaan met een gedeelte van de partij (minimaal één dagproductie).

De beoordeling na quarantaine van dit gedeelte van de partij is bepalend voor het ongesorteerde gedeelte, mits er geen noemenswaardige uitbreiding heeft plaatsgevonden. Wordt na tweemaal sorteren, beide keren gevolgd door een quarantaineperiode van 3 weken, steeds weer rot boven de norm in de partij geconstateerd, dan moet deze definitief worden afgekeurd.

3.8 Aaltjes

In de klassen S, SE, E en A mogen geen aaltjeszieke knollen voorkomen. Voor de klasse C geldt:

- Een nulnorm in geval van export naar derde landen.
- Voor bestemmingen binnen de EU zijn knollen met symptomen van het stengelaaltje sporadisch toegestaan (1 knol per 250 kg).

3.9 Phytophthora – ‘jong ziek’

Zogenaamd “jong ziek” mag niet in een partij mag voorkomen.

Wordt “jong ziek” in een partij aangetroffen, dan geldt de werkwijze onder punt 3.7.

4. Gebreken

4.1 Beoordeling op gebreken

Bij de beoordeling op gebreken wordt onder meer gelet op:

• Beschadiging als gevolg van doodspuiten	• Krenterigheid (<i>pseudo-netnecrose</i>)
• Beschadigingen	• Kringrigheid
• Blauw- of grauwwlezigheid	• Misvormde knollen
• Bloedaardappelen	• Netnecrosen
• Dode of blinde ogen	• Ontvellingen
• Doorwas	• Pseudo-wratziekte
• Draadspruiten	• Slappe of sterk gerimpelde knollen
• Drukplekken	• Spruiten (kiemen)
• Glazigheid	• Stengelbontnecrosen
• Groeischeuren	• Stukken
• Hardgroene knollen	• Vreterij
• Holle knollen	• Zonnebrandvlekken
• Ingeschrompelde topogen	• Zwarte harten
• Koude- of vorstbeschadiging	

4.2 A.B.C.-ziekte

Symptomen van A.B.C.-ziekte worden gerekend als gebreken.

4.3 Kiemen

Partijen die te lange kiemen hebben, zowel in bruto als in gesorteerde partij, kunnen maximaal in de klasse E worden gecertificeerd. **De kiemlengte mag niet groter zijn dan 2 cm.**

4.4 Hardgroene knollen

Dit zijn knollen met uitwendige, duidelijk waarneembare, hardgroene plekken die groter zijn dan 1/8 deel van het knoloppervlak.

4.5 Zwaar ontvelde knollen

Zeer duidelijk afwijkende, zeer zwaar beschadigde en zwaar “ontvelde” knollen mogen niet in de partij voorkomen. Onder erg ontvelde knollen worden verstaan, knollen die voor meer dan 25% van het knoloppervlak een bruine iets verharde schil hebben.

4.6 Beschadigingen (lichte)

Lichte beschadigingen worden bij de beoordeling buiten beschouwing gelaten, mits de partij overigens een zeer gezonde indruk maakt en geen ontwikkeling van rot vertoont.

Als licht beschadigd worden beschouwd knollen met ten hoogste 1 à 2 weinig opvallende, oppervlakkige plekkjes met een doorsnede tot 1 cm, die niet dieper dan 2 à 3 mm in de knol doordringen. Schade door ritnaalden (*Agriotes* spp) wordt beschouwd als beschadiging.

4.7 Glazigheid

Licht glazige knollen worden niet gerekend. Bij de klassen S, SE, E en A mag ten hoogste 4% van de knollen matige glazigheid vertonen; bij de klasse C is dit 10%. Knollen met zware glazigheid mogen niet voorkomen.

Onder matig glazige knollen worden verstaan knollen:

- waarvan meer dan 25% van het snijoppervlak (van navel tot top) glazig is, of
- die een begin van voosheid vertonen.

Zwaar glazige knollen zijn knollen, die voor meer dan de helft voos zijn of die al hol zijn.

Partijen, waarin tijdens het sorteren rotte knollen voorkomen als gevolg van glazigheid, moeten volgens de werkwijze als beschreven in punt 3.7 in quarantaine worden gezet.

4.8 Kringerigheid, necrotische vlekken en holle knollen

Knollen met lichte inwendige kringerigheid, necrotische vlekken en holle knollen worden toegestaan tot maximaal 6% bij de klassen S, SE, E en A. Knollen met meer dan 2 plekkjes van maximaal 8 mm doorsnede op het doorsnijvlak worden beschouwd als matig inwendig gebrek (voor klasse C: zie onder 5.1).

4.9 Groeischeuren

<ul style="list-style-type: none"> • < 0,5 cm diep • maximaal 1 per knol • maximaal 1/3 van de knollengte • niet over de kop van de knol 	Onbeperkt in alle klassen
<ul style="list-style-type: none"> • < 0,5 cm diep • maximaal 1 per knol • maximaal 2/3 van de knollengte • niet over de kop van de knol 	Onbeperkt in C en Waardering II Norm gebreken in S t/m A
<ul style="list-style-type: none"> • overige groeischeuren 	Norm gebreken

4.10 Drukplekken/blauw

Bij de beoordeling op drukplekken en blauw wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën. Als grens voor goedkeuring geldt de hier onder per categorie aangegeven tolerantie.

Tolerantie			
	Drukplekken	Stootblauw (mechanisch blauw)	
1.	Kleine, oppervlakkige drukplekken (doorsnee < 1 ½ cm en < 3 mm diep)	Licht blauw (plekjes tot 1 cm doorsnee en max. 3 mm diepte; max. 2 plekjes per knol)	onbeperkt
2.	Grote oppervlakkige drukplekken (doorsnee > 1 ½ cm en < 3 mm diep) en kleine, diepe drukplekken (doorsnee < 1 ½ cm en > 3 mm diep) Als richtlijn geldt een tolerantie van gemiddeld 2 drukplekken per knol	Matig blauw Meer dan twee plekjes "licht" blauw per knol, en/of max. 25% van het snijvlak is blauw (NVWA-norm)	max. 6%
3.	Grote diepe drukplekken (doorsnee > 1 ½ cm en > 3 mm diep)	Zwaar blauw Meer dan 25% van het snijvlak is blauw	valt onder norm voor gebreken

Onder diepe drukplekken wordt verstaan: meer dan 3 mm diep in de knol ingezonken drukplekken, inclusief het eventueel daaronder voorkomende blauw.

4.11 Zwarte harten, pseudo-netnecrose en andere necrosen

Van knollen met zwarte harten, pseudo-netnecrose en eventuele andere niet genoemde necrosen mag niet meer dan 1 knol per 50 kg voorkomen.

4.12 Inwendige gebreken (matig)

Het totaal van:

- matig en zwaar glazigheid (zie 4.7)
- matig kringerigheid, necrotische vlekken, holle knollen (zie 4.8)
- matig blauw/grote drukplekken (zie 4.10)

mag niet meer zijn dan 6% bij de klassen S, SE, E en A.

4.13 Koudebeschadiging

Een partij, waarin koude beschadiging wordt aangetroffen, moet tenminste 2 weken onder controle worden gehouden bij hogere temperaturen. Indien hierna alleen uitwendige koudebeschadiging voorkomt, kan de partij worden gesorteerd of overgesorteerd. Bij inwendige koudebeschadiging wordt de partij afgekeurd, tenzij het om een gering aantal knollen met een zeer lichte aantasting gaat.

4.14 Verontreinigingen

Losse grond, resten van stro, loof, kaf, kiemen, enz. mogen niet in een partij voorkomen. Een partij mag niet meer dan 1% aan de knollen klevende grond bevatten. Grondkapjes op knollen mogen maximaal 3 mm dik zijn.

5. Bijzondere bepalingen voor de klasse C en Waardering II

5.1 Klasse C:

- **beschadigingen:** er mogen praktisch geen beschadigde knollen voorkomen; knollen met lichte beschadigingen worden niet meegerekend.
- **groene knollen:** onbeperkt.
- **uitwendige gebreken:** 3 maal de basisnorm voor gebreken (groeischeuren, misvormingen en grote, diepe drukplekken).
- **inwendige gebreken:** onbeperkt (Alpha-bruin, kringrigheid, bloedaardappelen, holle knollen, necrosen).
- **ritnaalden:** knollen met veel gaatjes mogen niet voorkomen.
- **ontvelde knollen:** onbeperkt.

5.2 Waardering II

Partijen pootaardappelen, te velde goedgekeurd in de klasse S, SE, E of A, die niet voldoen aan de gestelde partijkeringseisen maar wel aan de normen voor de klasse C, kunnen in de veldkeuringssklasse worden afgeleverd op voorwaarde dat deze aflevering op verzamelcertificaat geschiedt met de aanduiding: "Waardering II". Aflevering in bulk naar een bewerker, met gebruikmaking van een transportdocument, is voor deze partijen ook toegestaan. Voor Waardering II gelden dezelfde normen als voor de klasse C.

6. Sorteringen

6.1 Algemeen

Een partij pootaardappelen moet de sortering behouden, zoals het perceel of de percelen die hebben opgeleverd.

Bij het sorteren is het niet toegestaan andere dan zieke, beschadigde of abnormale knollen die in de opgegeven sortering vallen uit de te keuren partij te verwijderen of om knollen aan de partij toe te voegen.

Als een partij al in verschillende sorteringen is gesplitst, dan is het verboden deze sorteringen, zonder toestemming van de NAK, weer samen te voegen.

6.2 Toegestane sorteringen

De volgende maatsorteringen zijn toegestaan:

- 25 mm/opwaarts;
- bij een ondermaat <35 mm en een bovenmaat > 35 mm moet de bovenmaat deelbaar zijn door 5;
- bij een ondermaat vanaf 35 mm moeten zowel de ondermaat als de bovenmaat deelbaar zijn door 5;
- voor aflevering binnen de EU mag het maximum verschil tussen de grootste en kleinste knollen van een partij niet meer dan 25 mm zijn.

6.3 Onder- en bovenmaat

Voor de maximaal toegestane afwijking in de maatsortering geldt:

Ondermaatse knollen: 3%

Maximaal de helft van het ondermaatse gedeelte van de partij mag maximaal 3 mm afwijken. Voor de rest van het ondermaatse gedeelte is een afwijking van 1 mm toegestaan.

Bovenmaatse knollen: 2%

Voor het bovenmaatse gedeelte is een afwijking van **maximaal 1 mm** toegestaan.

6.4 Speling bij lange rassen

Voor de rassen Annabelle, Arinda, Charlotte, Exquisa, Felsina, Lady Anna, Linzer Delikatess, Mondial, Nicola, Russet Burbank, Santana, Spunta en Timate zijn voor de maat 28/35 mm 9% (gewichts-%) en voor de maten boven de 35 mm 15% (gewichts-%) ondermaatse knollen toegestaan. Hetzelfde geldt voor eventueel nog door de vaste commissie, op voorstel van het handelshuis, aan te wijzen rassen met een overeenkomstige knolvorm.

7. Opslag van partijen

7.1 Separate opslag

In een ruimte waarin de opslag en bewerking van partijen pootaardappelen plaatsvindt, mogen geen partijen consumptieaardappelen voorkomen, behalve als er een afdoende scheiding is aangebracht.

Een gelijktijdige bewerking van pootaardappelen en consumptieaardappelen in dezelfde ruimte is verboden, tenzij in bijzondere gevallen ontheffing van dit verbod is verleend en de bewerking onder direct toezicht van de NAK gebeurt. In de opslagruimte moet een plattegrond van de opgeslagen partijen aanwezig te zijn.

7.2 Netten

Netten mogen alleen als scheiding gebruikt worden voor te velde goedgekeurde partijen van hetzelfde ras of van rassen met een duidelijk verschil in schilkleur.

7.3 Partij-identificatie

Partijen die ongecertificeerd zijn opgeslagen, hetzij in zakken, hetzij in kisten of los gestort, moeten voorzien zijn van een identificatie waarop de gegevens betreffende ras, klasse, telernummer, sortering en grootte van de partij zijn vermeld (bij samengevoegde partijen het telernummer en de grootte van elk der samenstellende delen vermelden). Tijdens het bewerkingsproces mag één partij ongeïdentificeerd aanwezig zijn.

Bij opslag in grote kisten van bijv. 500 of 1.000 kg, moeten rasnaam, klasse en telernummer duidelijk op deze kisten zijn vermeld.

7.4 Kiemremmende stoffen

Ruimten waarin als gevolg van fruitopslag stoffen voorkomen die een kiemremmende werking hebben, mogen niet worden gebruikt voor de opslag van poot aardappelen, tenzij de houder van de partij naar tevredenheid van de NAK heeft aangetoond dat door voldoende ventilatie de nadelige werking is verdwenen.

De opslag van poot aardappelen in ruimten, waarin met kiemremmende stoffen (met uitzondering van kiemremmingsmiddelen op basis van de werkzame stof carvon) is gewerkt kan ernstige gevolgen hebben voor de kieming van dit pootgoed. Een exacte vaststelling van de gevolgen is, in verband met de mate en de tijdsduur van de aanwezigheid van residu van de kiemremmingsmiddelen in het hout e.d. van de bewaarplaats, niet mogelijk.

De opslag van pootgoed in ruimten waarin met kiemremmende stoffen (chloor-IPC) is gewerkt is niet toegestaan, tenzij de houder van de partij naar het oordeel van de NAK maatregelen heeft genomen ter voorkoming van het gevaar van een verminderde kieming. Het voorgaande geldt niet voor kiemreguleringsmiddelen op basis van carvon (Talent) en toegelaten toepassingen van de stof ethyleen (waaronder Restrain). Toepassing van ethyleen moet voorafgaande aan de keuring worden gemeld aan de keurmeester, i.v.m. ARBO-risico's.

8 Samenvoeging van partijen

8.1 Samenvoeging stammen

8.1.1 Samenvoeging is toegestaan op voorwaarde dat de bij elkaar gevoegde stammen van hetzelfde uitgangsjaar zijn en hetzelfde telernummer hebben.

Het samenvoegen van de opbrengsten van percelen, bepoot met uitgangsmateriaal afkomstig van eenzelfde stam, wordt niet als het verkrijgen van een mengstam beschouwd.

8.1.2 Mengstammen en vitro-stammen worden geadmistreerd met respectievelijk een "M" of een "V".

8.1.3 Elke samenvoeging van stammen moet bij de aangifte van stammen worden opgegeven.

8.2 Samenvoeging partijen pootgoed

Alleen partijen van hetzelfde bedrijf (telernummer) mogen worden samengevoegd. Indien partijen pootgoed van verschillende klassen worden samengevoegd, wordt de laagste klasse van deze partijen toegekend aan de na de samenvoeging ontstane partij.

Voorbeeld: S + E wordt E
E + A wordt A.

Het samenvoegen van buitenlandse partijen met Nederlandse partijen, evenals het samenvoegen van partijen van verschillende bedrijven, is niet toegestaan.

8.3 Verdere eisen i.v.m. samen te voegen partijen

8.3.1 Het samenvoegen van de oogst van een ras afkomstig van hetzelfde bedrijf is toegestaan bij pootgoed dat te velde is goedgekeurd.

8.3.2 Partijen die niet aan de normale partijkeuringseisen voldoen, mogen niet worden samengevoegd met andere partijen.

8.3.3 Het uiterlijk van de samen te voegen partijen moet zodanig zijn, dat een zo uniform mogelijke partij wordt verkregen.

9. Verpakkingen, sluitingen

9.1 Jute zakken

- 9.1.1 Pootgoed van de klassen S, SE, E, en A mag slechts gecertificeerd worden als het verpakt is in nieuwe zakken, behalve als het aflevering met een verzamelcertificaat betreft. Als uitzondering hierop mogen binnen het bedrijf, bijv. ingeval van oversortering, dezelfde zakken worden gebruikt, waarbij een goede presentatie altijd vereist blijft.
- 9.1.2 Poot aardappelen van de klasse C mogen, tenzij ze worden afgeleverd met een verzamelcertificaat, gecertificeerd worden als zij verpakt zijn in met nieuw gelijk te stellen zakken.
- 9.1.3 De zakken moeten van een goede kwaliteit zijn.
- 9.1.4 Bij hercertificering mogen dezelfde zakken alleen voor dezelfde partij opnieuw worden gebruikt als ze schoon, droog en niet beschadigd zijn.

9.2 Kunststofzakken

Kunststofzakken moeten nieuw en van goede kwaliteit zijn.

9.3 Sluiting van zakken

- 9.3.1 Het met de hand dichtnaaien van zakken moet gebeuren met dubbel touw van goede kwaliteit: het gebruik van bindertwine is niet toegestaan, evenmin als het dichtbinden van de zakken. Als aflevering plaatsvindt met een verzamelcertificaat is dit niet van toepassing.
- 9.3.2 Bij het machinaal dichtnaaien van zakken moet gebruik gemaakt worden van de zgn. "tweedraads-kettingsteek", waarbij voor het naaien twee aparte draden worden gebruikt, dit is niet van toepassing bij aflevering met een verzamelcertificaat.

9.4 Kratten

- 9.4.1 Kratten waarin poot aardappelen verpakt worden moeten nieuw en voldoende sterk zijn.
- 9.4.2 De sluiting moet plaatsvinden op een door de NAK goedgekeurde wijze.

9.5 Kartonnen dozen

Kartonnen dozen waarin aardappelen worden verpakt, moeten nieuw zijn. Bovendien moeten de dozen, naar het oordeel van de keurmeester, voldoende sterk en goed afsluitbaar zijn. Voor de sluiting wordt gebruik gemaakt van het NAK-sluitzegel. Daarnaast wordt ook een plakcertificaat aangebracht.

9.6 Kiembakken

Voor de certificering van pootgoed in kiembakken wordt verwezen naar punt 10.5 en punt 11 van deze aanwijzingen.

9.7 Bulkeenheden

9.7.1 Algemeen

Bij zogenaamde losse verlading moet de bulkeenheid (bijv. container of laadbak van een vrachtwagen) vóór het laden grondig zijn of worden gereinigd. Voor het laden moeten alle grond- en aardappelresten zijn verwijderd.

9.7.2 Bulkvervoer buitenland

Certificering van pootaardappelen in bulkeenheden voor export is toegestaan. Voorwaarde hierbij is dat de bulkeenheid goed af te sluiten of te verzegelen is met maximaal 6 plombes. Een bulkeenheid mag bestaan uit open zakken of kisten, mits het één sortering betreft.

9.7.3 Bulkvervoer binnenland

Bij losse verlading voor binnenland gelden de bepalingen onder punt 11 en 12. Uiteraard geldt ook hier de certificeringsmogelijkheid zoals genoemd onder punt 9.7.2.

9.8 Andere verpakkingen

Certificering van pootaardappelen in ander verpakkingsmateriaal mag niet plaatsvinden, tenzij voor elk bijzonder geval toestemming is verkregen.

9.9 Aanduidingen op, aan of in de verpakkingen

Indien op, aan of in de verpakking aanduidingen voorkomen, die betrekking hebben op de rasnaam, klasse, sortering, herkomst e.d., dan moeten deze in overeenstemming zijn met de gegevens op de bij de betreffende partij behorende certificaten.

Een chemische behandeling moet òf op het certificaat, òf op andere wijze (bijvoorbeeld op het leverancierslabel) worden vermeld. Op verzoek van de houder van de partij kan dit op het certificaat worden vermeld. Volgens opgave op de certificeringsopdracht moet dan de volgende tekst worden vermeld: "Volgens opgave behandeld met ..." (de actieve stof van het gebruikte middel vermelden, zie bijlage 1).

In voorkomende gevallen kan op het certificaat melding worden gemaakt van de door de producent opgegeven wijze waarop het pootgoed is geteeld (bijv. BD of EKO). Vermelding van de teeltwijze wordt ook hier voorafgegaan door de tekst: "Volgens opgave... (BD)..geteeld".

Onder de volgende voorwaarden mag ook een leverancierslabel bij de sluiting worden meegenaid:

- de tekst op het label mag geen reclame bevatten;
- de informatie mag niet strijdig zijn met de inhoud, maar moet betrekking hebben op zaken als inhoud, het gebruikte ontsmettingsmiddel, de teeltwijze van het pootgoed;
- het label moet zodanig worden aangebracht dat het geen afbreuk doet aan de waarde en zichtbaarheid van het NAK-certificaat.

10. Certificering

10.1 Certificering van zakken

10.1.1 Handmatig dichtgenaaide zakken

De certificering van met de hand dichtgenaaide zakken moet worden uitgevoerd met het certificaat met ring; tevens moet een plombe of trekzegel worden aangebracht.

10.1.2 Machinaal dichtgenaaide zakken

De certificering van machinaal dichtgenaaide zakken moet worden uitgevoerd met het certificaat zonder ring; hierbij wordt geen plombe of trekzegel aangebracht.

Bij het aanbrengen van het certificaat moet het volgende in acht worden genomen.

- Het certificaat moet zodanig worden ingenaaid dat de daarop vermelde gegevens ook na afscheuren leesbaar blijven.
- De certificaten zijn bestemd voor éénmalig gebruik (tweemaal doornaaien is niet toegestaan). Ingeval van hercertificering moeten nieuwe certificaten gebruikt worden.
- Het sluiten van de zak en het aanbrengen van het certificaat dient in één handeling te geschieden. Het is dus niet toegestaan het certificaat op een hoek van de zak aan te naaien, of de zakken tweemaal door te naaien.

10.2 Certificering van kratten

De certificering moet worden uitgevoerd met het certificaat zonder ring; hierbij wordt geen plombe of trekzegel aangebracht. Het certificaat wordt aan één van de korte zijanten op het inspringende gedeelte aan de buitenkant met ten minste 4 nieten aan de krat gehecht. Bij gebruik van kunststof kratten met zelfsluitende deksels worden plakcertificaten gebruikt.

10.3 Certificering in kartonnen dozen

De certificering van pootaardappelen in kartonnen dozen moet worden uitgevoerd met het daarvoor bestemde plakcertificaat en het NAK-sluitzegel.

10.4 Certificering in kisten en jumbozakken

10.4.1 Certificering van pootgoed in kisten of jumbozakken mag alleen plaatsvinden als de verpakkingseenheden goed afsluitbaar en verzegelbaar zijn. Kisten moeten grondig zijn gereinigd en moeten in goede en solide staat zijn. Op de certificeringsopdracht moet de aanvrager verklaren dat de kisten niet in aanraking zijn geweest met kiemremmingsmiddelen (met uitzondering van carvon). Voor certificering in jumbozakken komen alleen aan nieuw gelijk te stellen zakken in aanmerking. De jumbozakken moeten voldoende ventileren.

10.4.2 De kisten moeten met een passend deksel goed afsluitbaar zijn; dit ter beoordeling van de keurmeester.

De bevestigingspunten moeten met een plombe of trekzegel worden verzegeld, waarbij aan één van de sluitingszijden een certificaat onder het plombe of trekzegel wordt aangebracht. De vulopening en de opening aan de onderzijde van de jumbozak moeten worden gesloten met een stevig koord. Aan de zijde van de vulopening wordt onder het plombe of trekzegel een certificaat aangebracht.

10.4.3 Bij de certificeringsopdracht moet worden aangegeven wat het vulgewicht van de kist of jumbozak zal zijn. De nummers van de aangebrachte plombes of trekzegel moeten op de certificeringsopdracht worden vermeld. Het op het certificaat vermelde gewicht moet

kunnen worden gecontroleerd met daarvoor geschikte en op het bedrijf aanwezige weegapparatuur.

10.4.4 De gehele inhoud van de kist of jumbozak moet gekeurd kunnen worden. Dit kan op de volgende manieren:

- De kisten of jumbozakken worden gevuld vanuit een bunker. De keurmeester moet hierbij aanwezig zijn. Hij houdt tevens toezicht op het sluiten van de kisten of jumbozakken.
- De kisten of jumbozakken worden direct vanaf de sorteer- /leesinrichting gevuld. Tijdens zijn bezoek keurt de keurmeester de partij op de band en in de reeds gevulde kisten of jumbozakken. De keurmeester houdt ook toezicht op het sluiten van de jumbozakken.
De plombes/trekzegels worden aangebracht door of onder toezicht van de keurmeester.

10.5 Certificering in kiembakken

10.5.1 Aflevering van voorgekiemd pootgoed in kiembakken rechtstreeks aan de eindgebruiker moet plaatsvinden met gebruikmaking van een verzamelcertificaat, waarbij de identificatie plaatsvindt volgens de voorschriften genoemd in punt 11 van deze aanwijzingen.

10.5.2 Aflevering van voorgekiemd pootgoed in kiembakken aan de tussenhandel vindt eveneens met een verzamelcertificaat plaats.

10.5.3 In dit geval moet echter elke afzonderlijke kiembak van een identiteitslabel (model L15) worden voorzien.

10.5.4 Worden de kiembakken vervolgens aan de eindgebruiker afgeleverd, dan wordt geen keuring meer verricht.

10.5.5 Ter controle op de afgeleverde hoeveelheden moet de tussenhandel zorg dragen voor een goede administratie. In beide hierboven genoemde gevallen van aflevering in kiembakken moet op het verzamelcertificaat bij "Reden van afgifte" en "Opmerkingen" worden ingevuld: "Afwijkende emballage" respectievelijk "Kiembakken".

10.5.a Certificering in kleine verpakkingen

Certificering in kleine verpakkingen (tot 5 kg) is mogelijk:

- (1) Met een kleinverpakkingscertificaat van de NAK, (2) met labels die in eigen beheer worden geprint of (3) met de certificeringsgegevens op de verpakking.
- In alle situaties is de minimaal voorgeschreven informatie op de labels of de verpakking opgenomen, conform het basismodel 'kleinverpakking NAK'.
- Aanvullende informatie op label of verpakkings-certificaat is toegestaan, mits die in overeenstemming is met de gegevens van het 'certificaat van herkomst';
- De kleur van een 'folie'certificaat (of op een 'capper') moet in overeenstemming zijn met de betreffende categorie (dus wit voor 'basis' en blauw voor 'gecertificeerd')

10.6 Certificering in bulkeenheden

10.6.1 Voor certificering in bulkeenheden komen alleen bulkeenheden in aanmerking die goed afsluitbaar/verzegelbaar zijn met maximaal 6 plombes of trekzegels.

10.6.2 Voor een goede voortgang van de keuringswerkzaamheden is het vereist dat er een tijdige afstemming plaats heeft over het tijdstip van verladen en certificeren. Het bedrijfsleven draagt hiervoor zorg.

10.6.3 De bulkpartij moet ten minste twee dagen vóór verlading zijn gesorteerd, gekeurd en indien van toepassing bemonsterd voor het grondonderzoek op AM. Als de partij

voldoende homogeen is en zonder problemen klaar gemaakt kan worden kan toestemming worden verleend dat het gesorteerde product los in een box wordt opgeslagen. De keuring vindt dan plaats door meerdere keren tijdens het sorteren een hoeveelheid aardappelen "af te tappen" en volgens de geldende normen te keuren.

10.6.4 De container, vrachtwagen, e.d. moeten grondig zijn gereinigd.

10.6.5 Bij de verlading moet de keurmeester aanwezig zijn. Deze controleert nogmaals of de partij aan de normen voldoet, waarbij tevens wordt gelet op eventuele beschadigingen als gevolg van een te grote valhoogte. Elke opening moet afzonderlijk met een plombe of trekzegel worden verzegeld (in totaal maximaal 6 per bulkeenheid). Onder één van de plombes/ trekzegels wordt het certificaat aangebracht. De nummers van plombes/ trekzegels en certificaten moeten op de certificeringsopdracht worden genoteerd.

10.6.6 Met betrekking tot de gewichtsaanduiding op het certificaat zijn er twee mogelijkheden:

- het vooraf opgegeven gewicht wordt samen met de andere gegevens op het certificaat geprint. Dit aangegeven gewicht moet dan ook werkelijk geladen zijn, voordat tot certificering kan worden overgegaan. Controle door de keurmeester van het opgegeven gewicht is noodzakelijk (bijv. via een weegbrug).
- het gewicht wordt niet vooraf opgedrukt, maar wordt er door de keurmeester met een stempelapparaat opgestempeld. Dit mag een geschat gewicht zijn. Het gewogen gewicht wordt dan later op de certificeringsopdracht genoteerd. Het stempelapparaat heeft zes cijferposities. Als niet alle posities worden gebruikt, bijvoorbeeld als het gewicht 8.755 kg bedraagt, wordt als volgt gestempeld: 008755 kg.

10.6.7 Een bulkp partij die retour wordt gestuurd, komt alleen voor hercertificering in aanmerking als de partij van een officiële sluiting en identificatie (herplombering door officiële buitenlandse instantie) is voorzien.

Bulkp partijen die binnen Nederland zijn afgezet, behouden hun pootgoedstatus alleen als de identiteit van de partij redelijkerwijs kan worden vastgesteld (bijv. levering in kisten).

10.7 Aanduidingen op het certificaat

10.7.1 Algemeen

Het veranderen van de tekst van certificaten en andere bewijsstukken en de daarop gestelde aanduidingen en vermeldingen en het doen van doorhalingen is verboden.

10.7.2 Codering keuringsgebieden

Onderstaande gebiedscodes zijn (als regel) het eerste cijfer van het telernummer:

- Noord I: **1**
- Noord II: **4**
- Midden: **5**
- Zuid: **8**

Op de NL-landkaart op het certificaat wordt het betreffende keuringsgebied aangegeven.

Aan het telernummer kan het perceel nummer worden toegevoegd.

10.7.3 Stamnummer

Bij de klassen S en SE wordt het stamnummer op het certificaat vermeld.

10.7.4 Provincienaam

Indien vermelding van de provincienaam op het certificaat gewenst is, moet de teler dit bij de eerste certificeringsaanvraag kenbaar te maken. De vermelding van de provincienaam blijft dan het gehele seizoen van toepassing.

10.7.5 Perceel nummer

Op verzoek wordt het perceel nummer vermeld.

10.7.6 Generatienummer

Op verzoek wordt het generatienummer vermeld. Dit is het werkelijke nummer of het maximum (fictieve) nummer van de betreffende categorie (klasse E: fictief G7; klassen A/C: fictief G9).

10.8 Hercertificering

Bij hercertificering moeten steeds nieuwe certificaten worden gebruikt waarop de nieuwe datum van certificering wordt vermeld, behalve als het bij met de hand dichtgenaaide zakken gaat om bijwegen of het overstorten in andere balen. In dat geval kunnen de oude certificaten desgewenst weer worden gebruikt. Op deze oude certificaten wordt geen nieuwe datum van certificering vermeld. Bij hercertificering van buitenlandse partijen wordt dezelfde of, als dat niet mogelijk is, een vergelijkbare klasse vermeld. Een Duitse 'Z' wordt klasse C.

10.9 Certificering in een lagere klasse

10.9.1 Op verzoek van de houder kan een partij pootgoed in een lagere klasse worden gecertificeerd.

10.9.2 Een partij die in een lagere klasse is gecertificeerd, mag daarna niet weer in de oorspronkelijke klasse worden gebracht, tenzij de identiteit van de partij nog voldoende vastligt en de producent hiervoor toestemming geeft.

10.10 Datum op het certificaat

De datum van aanmaak (afgifte) van het certificaat is de datum waarop certificering plaats vindt. Op de certificaten wordt in alle gevallen de datum van afgifte vermeld. De certificaten dienen binnen 4 weken, gerekend vanaf de datum van aanmaak, te worden gebruikt voor certificering, behalve bij de onder punt 10.11 genoemde regeling en het onder punt 10.16 genoemde materiaal

10.11 Regeling voor de keuring en certificering van gedeelten van partijen pootgoed, waarvan de pootgoedbestemming nog onzeker is

10.11.1 Wanneer bij het sorteren van een partij pootgoed voor een gedeelte van die partij nog niet vaststaat of dit als pootgoed zal worden afgeleverd, kan dit gedeelte op verzoek van de teler/leverancier na de sortering direct worden gekeurd, van certificaten worden voorzien en onder stapelplombering administratief worden vastgelegd.

10.11.2 De stapelplombering vindt alleen plaats op het bedrijf waar de partij is klaargemaakt, tenzij toestemming wordt gegeven voor opslag elders.

10.11.3 Voordat tot definitieve certificering wordt overgegaan, moet worden nagegaan of het betreffende pootgoed nog voldoet aan de eisen. Is dit het geval dan kan tot definitieve certificering worden overgegaan, mits het moment van deze eindbeoordeling niet langer dan 2 maanden is gelegen na het moment van de stapelplombering. Bij een langer tijdsverloop of indien dit pootgoed niet meer voldoet aan de gestelde eisen en deze partij is overgesorteerd, moet de partij van nieuwe certificaten worden voorzien.

10.11.4 Wanneer het onder 10.11.1 bedoelde gedeelte niet als pootgoed wordt afgezet, moet de producent de NAK overeenkomstig berichten en moeten de certificaten worden ingenomen.

10.12 Certificering als Basic seed en Certified seed

10.12.1 De aanduidingen Prebasic seed, Basic Seed, Certified Seed worden in de balktekst geplaatst. Daarnaast wordt ook de onderliggende klasse vermeld.

10.12.2 De klasse C mag niet als Certified Seed gecertificeerd worden.

10.13 Certificering als Union Grade

Partijen met de klasse S, SE of E kunnen worden gecertificeerd als **Union Grade** (balktekst), Deze klasse is per 1 januari 2016 verplicht voor de volgende zgn. High Grade Regions (HGR's) in Europa:

- Ierland;
- Schotland, Noord-Ierland, Cumbria, Northumberland (Verenigd Koninkrijk);
- Een aantal gemeenten van Mecklenburg-Vorpommern (Duitsland);
- Gemeenten Leminka, Temmes en Tyznävä (Finland);
- De Azoren (gebieden hoger dan 300 meter) (Portugal).

Certificering vindt als volgt plaats:

- klasse S: **als Union grade S, SE of E** (Union Grade als balktekst);
- klasse SE: **als Union grade SE of E** (Union Grade als balktekst);
- klasse E: **als Union grade E** (Union Grade als balktekst).

Buitenlands materiaal, gecertificeerd in één van de **Union grades**, krijgt bij hercertificering op het certificaat de Union Grade aanduiding die ook op het buitenlandse certificaat vermeld stond.

10.14 Vermelding ZP-codes

Rhizomanie

Voor pootgoed dat conform de regeling Rhizomanie vrij van Rhizomanie is bevonden, wordt automatisch de code ZP-d1 op het certificaat geprint.

Voor de onderstaande landen/gebieden is deze d1-code in elk geval verplicht:

- Ierland
- Noord-Ierland (Verenigd Koninkrijk)
- Finland
- Azoren (Portugal)
- Bretagne (Frankrijk)

Overige organismen

Op alle certificaten worden de ZP-codes **a6**, **a13** en **d2** standaard vermeld.

10.15 Certificering stammen (categorie PB = prebasispootgoed)

Voor niet gekeurde stammen (alle 1-jarige stammen + 2- en 3-jarige traditionele stammen) is certificering mogelijk in de klasse PB, met een verzamelcertificaat ('stammenoverdracht'), zonder nacontrole. Dat geldt ook voor stammen die op verzoek gekeurd zijn.

Voor certificering als PB is partijkeuring niet van toepassing.

Voor gekeurde stammen is certificering in de klasse S mogelijk.

De verschillende mogelijkheden voor certificering van stammen zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Mogelijkheden certificering stammen oogstjaar 2015					
	Type stam	Bruin-/ringrot *)	Nacontrole	Klasse	Certificaat
Overdracht stammen	Alle 1-jr stammen en alle 2-/ en 3 jr traditionele stammen, al dan niet gekeurd	Ja	Nee	PB	Verzamelcertificaat (VC)
	alle stammen (gekeurd)	Ja	Ja	S	Verzamelcertificaat (VC)
Overige certificeringen	alle stammen (gekeurd)	Ja	Ja**)	S t/m C	model 110 - 310
*) indien van toepassing M. chitwoodi **) E en A op basis van ontheffingsbeleid nacontrole					

Voor de certificering van stammen wordt gebruik gemaakt van een wit certificaat met een paarse diagonale balk en, in geval van een nog **niet op de rassenlijst** geplaatst ras, een **geel label (model 510)**.

Stammen mogen ongesorteerd ('veldgewas') worden afgezet, mits dit met een verzamelcertificaat gebeurt ('stammenoverdracht'). Partijkeuring is hierbij niet van toepassing.

10.16 Certificering vitromateriaal

Microplantjes, microknollen, miniknollen en vitroplantjes (zie aanwijzing PA-01) worden gecertificeerd als prebasispootgoed, met de toevoeging *TC* (Tissue Culture) en met de aanduiding van het betreffende product (bijvoorbeeld 'miniknollen'). Partijkeuring is hierbij niet van toepassing.

10.17 Certificering van niet op de rassenlijst geplaatste rassen

Voor rassen die niet op de rassenlijst zijn geplaatste (rasstatus *BPR*) is certificering volgens onderstaand schema mogelijk.

Status ras	Keuring	Certificering
BPR: - rassen met EU- autorisatie	<i>Klassen S t/m C.</i>	- <i>EU-model (910, oranje, = beproevingsmateriaal)</i> - <i>Op verzoek model 510, = kwekersmateriaal.</i>
- overige rassen	<i>Klassen S t/m C.</i>	- <i>Kwekersmateriaal (510)</i>
HNDL (op rassenlijst)	<i>Klassen S t/m C.</i>	<i>Reguliere certificering</i>

Toelichting 'status BPR': dit zijn rassen die of:

- in onderzoek zijn voor opname op de rassenlijst; voor deze rassen kan autorisatie aangevraagd worden;
- nog niet in onderzoek zijn;
- zijn geregistreerd maar niet op de rassenlijst zijn opgenomen.

Voor certificering van met het oranje label (model 910, geautoriseerde rassen) geldt:

- 'Beproevingmateriaal' in de balktekst; geen verdere vermeerdering mogelijk.
- De hoeveelheden zijn gemaximeerd volgens EU-voorschriften.
- De betreffende rassen worden genotificeerd aan de EU en lidstaten.

Voor certificering als 'Kwekersmateriaal' (model 510, geel label) geldt:

- 'Kwekersmateriaal' in de balktekst.
- Het gele label heeft alleen 'status' binnen NL (label niet volgens 'EG-systeem').
- Het gele label heeft de status 'plantenpaspoort'.
- Het gele label is een officieel certificaat voor derde landen (maar zonder 'EG-systeem').
- De hoeveelheden zijn niet gemaximeerd.

10.17.1 Rassen nog niet in onderzoek ('kwekersmateriaal')

Materiaal van deze rassen, te velde goedgekeurd volgens de systematiek van 'bedrijfsinspectie' (kwekersmateriaal, percelen < 30 are), kan zonder partijkeuring worden voorzien van een geel label (model 510).

Verder bestaat de mogelijkheid om voor proefzendingen maximaal 500 kg per jaar te certificeren onder het telernummer van het kweekbedrijf. Registratie hiervan moet zodanig zijn geborgd (verantwoordelijkheid kweker), dat tracering altijd mogelijk is.

10.17.2 Geregistreeerde rassen, niet op de rassenlijst

Deze rassen kunnen alleen als 'kwekersmateriaal' (geel label) worden gecertificeerd.

10.18 Aflevering van partijen

Een partij mag alleen worden afgeleverd nadat de controle geheel is afgewerkt. Aflevering van een gedeelte van de partij voordat de gehele partij is afgewerkt, is pas toegestaan nadat de keurmeester het af te leveren gedeelte van de partij heeft **goedgekeurd en vrijgegeven**.

11. Gebruik van het verzamelcertificaat

Algemeen

De aflevering van partijen pootaardappelen met een verzamelcertificaat wordt alleen uitgevoerd als de teler/producent daartoe een verzoek heeft ingediend. Als het om een partij gaat die eerder op een transportdocument is vervoerd naar een aangesloten bewerker, kan de aanvraag van een verzamelcertificaat door de houder van de partij worden gedaan.

11.1 Certificering met verzamelcertificaat (model 222)

11.1.1 Voor certificering met een verzamelcertificaat komen in aanmerking:

Partijen pootaardappelen die aan de normale partijkeuringseisen voldoen, maar bij aflevering op verzoek van de teler niet van certificaten worden voorzien.

11.1.2 Certificering met een verzamelcertificaat is voorgeschreven voor partijen pootaardappelen van de klassen S, SE, en A met knolkwaliteit klasse C (waardering II partijen), die in de veldkeuringsklassen worden afgeleverd (zie punt 5.2).

11.2 Voorwaarden voor aflevering met een verzamelcertificaat

11.2.1 Partijen die aan de normale partijkeuringseisen voldoen

- a. Bij aflevering van partijen goedgekeurd pootgoed met een verzamelcertificaat bestemd voor een teler/gebruiker, moet elke vervoerseenheid gesloten, c.q. voldoende afgedekt zijn. Hetzij met een dekzeil, hetzij op een andere wijze.
- b. De vervoerseenheid moet worden voorzien van een identiteitslabel (model L15). Aflevering in open zakken of kisten onder een dekzeil wordt dus toegestaan. Als het transport van de partij met een landbouwwagen van de teler/ producent, of van de teler/ gebruiker plaatsvindt, kan de sluiting, respectievelijk de afdekking, evenals het aanbrengen van de identiteitslabel aan de vervoerseenheid achterwege worden gelaten.
- c. Indien het vervoer betrekking heeft op meer dan één ras, klasse of herkomst, moeten de afzonderlijke verpakkingseenheden worden gesloten en aan elk daarvan een identiteitslabel worden aangebracht.
- d. Het verzamelcertificaat moet duidelijk en volledig worden ingevuld. Op het verzamelcertificaat moeten in voorkomende gevallen de nummers van de betreffende identiteitslabels worden vermeld.
- e. Per vracht gaat het originele exemplaar van het verzamelcertificaat met de partij mee naar de teler/gebruiker.
- f. Per vracht kunnen, voor meerdere bestemmingen, meerdere verzamelcertificaten worden uitgeschreven.
- g. Op het identiteitslabel (model L15) mag uitsluitend de rasnaam, de klasse, het telernummer en de sortering worden vermeld.

11.2.2 Partijen poot aardappelen van de klassen S, SE, E en A met knolkwaliteit C

Dit betreft de partijen als bedoeld onder punt 5.2 van deze aanwijzingen. Bij de aflevering gelden dezelfde voorwaarden als hiervoor vermeld onder punt 11.2.1 a t/m f.

Afgifte verzamelcertificaten door bedrijven

Bedrijven (leveranciers) kunnen toestemming van de NAK krijgen voor het invullen, ondertekenen en afgeven van verzamelcertificaten en het aanbrengen van identiteitslabels, nadat de keurmeester een eerste beoordeling heeft uitgevoerd. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- Alleen bedrijven die partijen in opslag hebben welke op transportdocument zijn aangeleverd (met de keuringsstatus “goedgekeurd”) kunnen toestemming krijgen voor de afgifte van verzamelcertificaten.
- Het bedrijf dient de handelingen, procedures, verantwoordelijkheden en werkwijze te beschrijven en vast te leggen in documenten.
- Verzamelcertificaten en identiteitslabels dienen zorgvuldig te worden bewaard.
- Er moet een deugdelijke en inzichtelijke administratie worden bijgehouden van de afgegeven verzamelcertificaten, identiteitslabels en transportdocumenten.
- Per partij moet een registratie worden bijgehouden, waarin het telernummer, ras, klasse, hoeveelheid, verzamelcertificaatnummer en ontvangende teler zijn opgenomen.
- Het bedrijf moet een persoon aanwijzen die verantwoordelijk is voor de gang van zaken.
- De toestemming moet worden aangevraagd bij de NAK-administratie en geldt maximaal voor één seizoen.
- Het bedrijf is verplicht de aan de toestemming verbonden werkzaamheden uit te voeren.

Op deze voorwaarden wordt controle uitgeoefend. In geval van tekortkomingen kan de toestemming voor de afgifte van certificaten direct worden ingetrokken.

Voor de aflevering gelden verder dezelfde voorwaarden als vermeld onder punt 11.2 a t/m f .

12. Vervoer van nog niet definitief gecertificeerd pootgoed

Vervoer van nog niet definitief gecertificeerd pootgoed (al dan niet bewerkt) is mogelijk tussen producenten, mits dit pootgoed na bewerking (1) naar het bedrijf van de leverancier wordt terugvervoerd dan wel (2) door de bewerker voor certificering wordt aangeboden.

De ontvanger mag hierbij geen eindgebruiker zijn.

De verplaatsingen worden door de keurmeester elektronisch vastgelegd middels de PDA. Leverancier en ontvanger krijgen naderhand een opgave van de verplaatsingen. De ladingen moeten zijn voorzien van een identiteitslabel.

In bijzondere situaties kan gebruik gemaakt worden van een (fysiek) transportdocument.

13. Inschakeling weegbrughouders/wegers

Bij de gewichtsbepaling van op verzamelcertificaat of transportdocument af te leveren partijen is inschakeling van zowel onbemande als bemande de weegbruggen toegestaan, mits hierbij aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- De weging moet worden uitgevoerd met geijkte apparatuur.
- De ingeschakelde weegbrughouder/weger, ook de houder van een onbemande weegbrug, moet een schriftelijke verklaring afleggen. De betrokkene verklaart de gevraagde werkzaamheden op juiste wijze te zullen uitvoeren.
- De keurmeester voert steekproefsgewijs een controle uit op de uitvoering van de weging.
- De weging moet worden geregistreerd.

14. Certificering stammen zonder versnelde afkap

Certificering van stammen zonder versnelde afkapping (van S naar SE) op het ontvangende bedrijf, is mogelijk met toestemming van de producent. Dergelijke certificeringen ('stammenoverdracht') vinden als regel plaats met een verzamelcertificaat.

15. Diversen

Opnieuw inspecteren in het voorjaar

Partijen die in het najaar zijn gecertificeerd, moeten - voorzover nog aanwezig - steekproefsgewijs in het voorjaar opnieuw worden geïnspecteerd.

Aflevering door detaillisten aan gebruikers

Een leverancier mag van een definitief goedgekeurde partij één verpakkingseenheid openen en daaruit kleine hoeveelheden afleveren aan gebruikers. Het bij de verpakkingseenheid behorende bewijs van goedkeuring moet aan deze eenheid bevestigd of daarin zichtbaar aanwezig zijn.

16. Bijlagen

1. Lijst van toegelaten middelen voor bestrijding van bewaarziekten en kiemregulering.
2. Overzicht modellen certificaten

Dr. E. Casteleijn
secretaris vaste commissies
pootaardappelen en zaai­zaden

LIJST VAN MERKEN SCHIMMELBESTRIJDINGSMIDDELEN EN WERKZAME STOF VOOR BESTRIJDING VAN BEWAARZIEKTEN BIJ POOTAARDAPPELEN

Actieve stof	Merknaam
Thiabendazool	Tecto 500 SC*
Imazalil	Diabolo SL Magnate 100 SL Potazil 100 SL
Thiabendazool en Imazalil	Lirotect Super 375 SC*
Pencycuron en Prothioconazool	Moncereen Pro

* voor consumptie-doeleinden niet tegestaan.

LIJST VAN MERKEN MIDDELEN EN WERKZAME STOF VOOR KIEMREGULERING BIJ POOTAARDAPPELEN

Actieve stof	Merknaam
Carvon	Talent
Ethyleen	Restrain

(Bron: Bestrijdingsmiddelendatabank Ctgb)

N.B. Zowel ten aanzien van de vermelding op het certificaat, als de al dan niet voorgeschreven behandeling, is de NAK niet aansprakelijk voor de gevolgen van de toepassing van enige chemische behandeling.

Overzicht modellen certificaten

Modelnr.	Kleur	Categorie/generatie	Opmerkingen
1	Wit met paarse diagonale band	Prebasispootgoed	Voor stammen (klasse S) Voor vitromateriaal (alleen toegelaten rassen)
2	Wit	Basispootgoed	Klassen SE en E
3	Blauw	Gecertificeerd pootgoed	Klassen A en C
5	Geel	Kwekersmateriaal	Per definitie geen “EG-systeem”. Bestemd voor: - rassen nog niet in onderzoek - verdere vermeerdering van rassen in onderzoek en geregistreerde rassen zonder rassenlijstpositie - miniknollen van rassen zonder rassenlijstpositie
9	Oranje	Beproevingmateriaal van rassen in onderzoek	Alleen rassen en bestemmingen waarvoor autorisatie is aangevraagd. Er geldt een maximum hoeveelheid per ras

Toelichting:

1. De modellen 1, 2 en 3 zijn bestemd voor rassen die op de Nederlandse of Europese rassenlijst staan.
2. Het ‘gele’ label heeft geen officiële status binnen de EU. Voor afzet naar ‘derde landen’ (buiten de EU) is het label een officieel certificaat, zonder aanduiding “EG-systeem”.